

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 153/05
11.05.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Snežane Andrejević, predsednika veća, Spomenke Zarić i Slađane Nakić-Momirović, članova veća, u predmetu predlagača AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv protivnika predlagača maloletnog BB, koga zastupa majka VV, čiji je punomoćnik BV, advokat, radi priznanja strane sudske odluke, odlučujući o žalbi protivnika predlagača, izjavljena protiv rešenja Okružnog suda u Novom Sadu R. 46/2004 od 27.9.2004. godine, u sednici od 11.5.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

ODBIJA SE kao neosnovana žalba protivnika predlagača i POTVRĐUJE rešenje Okružnog suda u Novom Sadu R. 46/2004 od 27.9.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Rešenjem Okružnog suda u Novom Sadu R. 46/2004 od 27.9.2004. godine priznata je presuda Sreskog suda St. Johann/PG, Republika Austrija, posl. br. 1 C/90x-27 od 19.7.1990. godine, koja je postala pravnosnažna dana 29.8.1999. godine, a kojom je utvrđeno da maloletni BB, rođen dana __. godine od majke VV rođene dana __. godine, ne potiče od njenog supruga dr AA rođenog dana 14.3.1948. godine. Prigovor mesne nenadležnosti je odbijen, a protivnik predlagača obavezan da predlagaču na ime troškova postupka isplati iznos od 45.650 dinara.

Protiv navedenog rešenja protivnik predlagača blagovremeno je izjavio žalbu zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijano rešenje u smislu čl. 365. i 381. ranije važećeg ZPP-a, koji se primenjuje na osnovu člana 491. stav 1. ZPP ("Službeni glasnik RS", broj 125/04), i našao da žalba protivnika predlagača nije osnovana.

U postupku nema bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. ZPP na koje Vrhovni sud kao drugostepeni pazi po službenoj dužnosti, a žalbom se neosnovano ističe bitna povreda iz stava 2. tačka 14. ovog člana, budući da je pobijano rešenje jasno, nema protivurečnosti i sadrži sve razloge o odlučnim činjenicama.

U postupku je utvrđeno da je predlagač rođen u Novom Sadu, a državljanin je Republike Austrije od 1975. godine, gde mu je i prebivalište. Protivnik predlagača maloletni BB rođen je __. godine i bio je državljanin Republike Austrije sve do pravnosnažnosti presude čije se priznanje traži. Državljanstvo Republike Srbije i SRJ stekao je dana 30.5.1990. godine. Sve do 29.8.1989. godine, glavni domicil protivnika predlagača bio je u Austriji, a od __. godine je u Srbiji. Majka protivnika predlagača je državljanin Republike Srbije. Dana 25.7.1989. godine predlagač je austrijskom sudu podneo tužbu radi osporavanja očinstva, u kome su stranke bile predlagač kao tužilac i maloletni BB kao tuženi, koga je u postupku zastupao kao kolizioni staratelj Ured za decu i omladinu u St. Johann i Pongau, po odluci Okružnog suda. Majka maloletnog BB u postupku je saslušana u svojstvu svedoka. Dana 19.7.1990. godine doneta je presuda kojom se utvrđuje da tuženi ne potiče od tužioca AA. Presuda je postala pravnosnažna 29.8.1990. godine. U obrazloženju presude navedeno je da je tužiocu decembra 1983. godine izvršena operacija sterilizacije te da je on od tada impotentan, a da je majka maloletnog BB odbila da se sa tuženim podvrgne testu vađenja krvi u terminu koji joj je ostavljen na izbor, iako joj je tužilac avansirao troškove dolaska i povratka.

Kod ovakvog činjeničnog stanja, koje je u prvostepenom postupku pravilno utvrđeno, u pobijanom rešenju pravilno je primenjeno materijalno pravo kada je priznata odluka stranog suda kojom je utvrđeno da maloletni tuženi, ovde protivnik predlagača, ne potiče od tužioca, odnosno predlagača.

Članom 41. Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja predviđeno je da je za priznavanje, utvrđivanje ili osporavanje očinstva, odnosno materinstva merodavno pravo države čiji je državljanin u vreme rođenja deteta bilo lice čije se očinstvo, odnosno materinstvo priznaje, utvrđuje ili osporava. Budući da je predlagač u momentu podnošenja tužbe bio austrijski državljanin, to je u konkretnom slučaju merodavno pravo Republike Austrije, kako je pobijanim rešenjem pravilno zaključeno. Žalbom se neosnovano ističe da je postojala isključiva nadležnost domaćeg suda za postupanje po tužbi, a u smislu člana 64. stav 2. Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja. Međutim, maloletni BB je u momentu podnošenja tužbe, kao i do pravnosnažnosti presude čije se priznanje traži bio austrijski državljanin, a imao je i glavno prebivalište u Austriji, pa stoga nema isključive nadležnosti domaćeg suda za postupanje u konkretnom slučaju, u smislu člana 64. stav 2. navedenog Zakona u vezi člana 5. stav 3. Zakona o državljanstvu SFRJ koji je važio u spornom periodu. Po oceni Vrhovnog suda, postoje svi zakonski uslovi za priznanje strane sudske odluke iz čl. 86. do 100. u vezi člana 101. stav 2. Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja.

Žalbom se neosnovano ističe npostoianie razloga za odbijanie priznavania strane sudske odluke ier maika

Zalobom se neosnovano ističe postojanje razloga za odbijanje priznavanja strane sudske odluke jer majka maloletnog protivnika predlagača nije mogla učestvovati u postupku budući da nije bila stranka u postupku pred stranim sudom. Međutim, ne može se smatrati da majci maloletnog protivnika predlagača nije bilo omogućeno da učestvuje u postupku u smislu člana 88. stav 2. navedenog zakona, budući da je ona u postupku pred austrijskim sudom učestvovala u svojstvu svedoka, dakle upustila se u raspravljanje o glavnoj stvari. Žalba se neosnovano poziva na obavezno učešće majke deteta u sporu radi osporavanja očinstva, u smislu čl. 369. i 370. tada važećeg Zakona o braku i porodičnim odnosima, budući da je u konkretnom slučaju merodavno za odlučivanje austrijsko pravo, u skladu sa navedenim članom 41. Zakona o rešavanju sukoba zakona. Osim toga, maloletnog Vladimira je pred austrijskim sudom zastupao organ starateljstva, pa se i stoga ne može smatrati da je bilo nepravilnosti u postupku u smislu člana 88. ovog Zakona.

Osnovano se u pobijanom rešenju zaključuje da strana sudska odluka nije u suprotnosti sa ustavom utvrđenim osnovama društvenog uređenja, a što se žalbom protivnika predlagača neosnovano ističe. Naime, majka maloletnog BB se u postupku pred stranim sudom protivila izvođenju dokaza medicinskim veštačenjem i vađenja krvi, iako joj je bila poznata činjenica da je predlagač sterilisan šest godina pre rođenja maloletnog deteta. Majka maloletnog BB odbila je izvođenje ovog dokaza uprkos unapred predujmljenim troškovima i mogućnosti da sama izabere termin obavljanja analiza. Članom 7. Konvencije o pravima deteta predviđeno je da dete ima pravo da, ukoliko je to moguće zna koji su njegovi roditelji i da bude čuvano od strane roditelja. Stoga je postojala moralna obaveza majke da detetu omogući da sazna istinu o svom poreklu, odnosno da pristane na obavljanje testa krvi kojim bi se rešilo sporno pitanje o biološkom poreklu deteta, u najboljem interesu mal. deteta.

Iz navedenih razloga, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci, na osnovu člana 380. stav 1. tačka 2. ZPP.

Predsednik veća

sudija

Snežana Andrejević, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dc